

Cornelis van Delen en het Aanstoter bos, 16^e eeuw: circa
Gelders Archief toegang 0583 - inv.nr. 185 - Datering circa 1575

 Aanvraagnummer: 27113.22

nummer: 3906XG61   Naam: Bouw, P.   Datum bezoek: 13-05-2015   Tafel:

toegang: **0583**   Nummer blok: **0583**
arisnummer: **185**   Nummer stuk: **185**
ijving: 0583 - Huis Laar
Inventaris
2. Stukken betreffende het goederenbezit
2.3. Overige goederen
2.3.1. Gelderland
2.3.1.4. Veluwe en Veluwezoom
2.3.1.4.10. Otterlo (Aanstoot)
185 Advies over de rechtsgeldigheid van de verkoop zonder toestemming
van de leenheer van een stuk van het Aanstoterbos door Cornelis van
Delen Albertsz aan Udo Boecop, 16e eeuw

n kast: **Depot 06 / Kast 3781 / Element 2**
ng
f:

scan 1.jpg

[ ]s in den [r]icht[er]. Cornelijss van Deelen¹ een soon van Albert van Deelen² wezende, hefft ghehat een deel in Anstoter Busch, dat selffighe vercofft, transporteert ind üpgedragen in een genant Udo Boecop³ ind nietthyegen staende leenguedt, nochtans onbeleendt. Vorgemelte Cornelijss ind de cooper de[ss] gr[o]ndts ind leens, airten⁴ ind natuer vreemt wezende, vercoft als vors[chreven], querit qu[i]d juris⁵ an # [ ]harden⁶ Deelen # [ ] [ ] [ ] proximus⁷ [et] # Wij[ndelen] senior selven # [ ] [ ] successor pro consulta oere [et] juris subsidio, wort ghevrag[ ] we sich tot [triump]he der zake verhopē sal u leefsten moderat[ur] in den [re]chten altijt behalden.

Inden eersten dat nien⁸ leenman al war hie beleent (als nien) sal mogen vercopen, versplitten offte vertrecken de leen guederen in een deel off heel buten consent⁹ der leenhere, inden see¹⁰ verandert ind vercofft weeren hondert jaren toe voren sal onverkofft bliven. Als nü de junxte leenrichter vermogen bij ghesett Freyher Frederick¹¹ in den capittel¹² van verbeedinghe alienatie¹³ der leengueden capittell impe[ ]tie. Item de leenguederen mach men nieth verpantscappen moeste myn vercopen, ut in capitulo 1 de prohibitu feudi alienatione¹⁴

[per] Fredericum [et] in capitulo in generali si de feudo defuncti sine [ ] conversione d[ ]to nec in dote dese nec [pro] anima [in/ju]dicare, ut in capitulo primo [s]. donati qualit[ate] olim feude[ ] paterit alienari.

[E] [et] si vasallus aliena[r]erit feude, in que[ ]

---

¹ Deze Cornelis zou geboren moeten zijn rond 1550. In 1572 schrijft hij in Rome in het album amicorum van Karel van Arnhem en in 1575 eveneens in Rome in het album amicorum van Gerard van Hackfort. Zijn positie in Rome is bijzonder, aan het Roomse hof, omdat zijn vermoede vader Albert in 1568 door Alva wordt gezocht vanwege ketterij.

² Albert van Deelen (geboren circa 1526) was een zoon van Cornelis van Delen en Hermanna van Heerdt en had dus een zoon, Cornelis. Er is geen huwelijk van Albert bekend. Misschien is deze zoon Cornelis een bastaardzoon. Het is nog mogelijk dat Cornelis de zoon is van Albert, de zoon van Walraven van Delen.

³ Udo te Boecop was de zoon van Arent te Boecop en Gerberich van Lennep. Zijn grootvader was Udo te Boecop, gehuwd met Geertruid van Delen. Zijn grootouders van moeders kant waren Johan van Lennep en Catharina van Heerdt en zeker verwant met Cornelis van Delen en Hermanna van Heerdt.

⁴ land, grond

⁵ vroeg wat wettelijk was

⁶ hier staat een voornaam. Op de plaats van het doorgehaalde staat 'Wijn. Deelen'. Dit zal zijn Wijnand van Deelen, de zoon van Evert van Delen, die in 1528 delen van het Aanstoter Bosch krijgt van zijn vader Evert. Eveneens in 1528 is er al een geschil tussen Wijnand en Arent te Boecop om het recht op dat bos.

⁷ naaste verwante: dat klopt: Wijnand was de zoon van Evert. Evert had een broer Gijsbert, die de vader was van Cornelis, gehuwd met Hermanna van Heerdt.

⁸ nieuwe

⁹ zonder toestemming

¹⁰ indien zij

¹¹ bij wet van vrijheer Frederik

¹² hoofdstuk, geval

¹³ inzake verbod op vervreemding

¹⁴ in hoofdstuk 1 van het verbod op vervreemding van leengoederen

forme de [ste]re promet[ ]ri[ ] effet, de *consensu* di[ ] *feudem* [an] alienatio velit
[ ] [ ] taliss alienatio ver[ ] vasall[ ] ass potius r[ ]fet[ ] q[ ] aliena[ ]
Als nu hebben in *capitulo primo* vers[ ] liss in titulo de alienatione feude
paterni, sub est waer naedenmal oick Udo tot Bocop nimmermeer
müchte zijn, volcher de [ ] leens ind wal woste leenguedt de Anstoter
Busch, tzijn. De rechteren sullen nieth verrichten willen de uthgelechte
penningen myt de interesse, ut in coplo[ ] si vasallus in titulo si de feudo
fuerit *conversio*. De leenrechter vermogens inden Cornelijss *vorschreven* beleendt
hadde, ghewest dat de meeste zweertzijden¹⁵ den neerscoop¹⁶ te hebben, ut
in *capitulo 1* de alienatione feude paterni et in *capitulo* [tif]ius in titulo si de feudo
defuncti
fuerit *conversi*[e], voirsmeer soe balde¹⁷ leenguederen altho men wezende vercofft
worden buyten consent der zweertzijden, b[int] men leenrechten onbonden ut in *capittel 1*
de
alienatione feude paterni, ibi habi[ ] agnetis *consentibus*. Cornelijss *vorgemelt* hadde
beleent ghewest muchte de selffighe *gepermitteert*, *praefigeert* offte *persteert*
tot zijn achterdeel¹⁸ sulx gedaen hebben. Als wij hebben den
eerste capittel eerste *paragrapho* de lege [corradi] Freyher ind nae desse vertu[ ]
Cornelijss binnen sess [ ]fser in den sluyss ghe[f]ornen [ ]

---

¹⁵ verwanten van vaderszijde (N.B. Spilzijde = verwanten van moederszijde)

¹⁶ ?recht van eerste koop??

¹⁷ snel

¹⁸ nadeel, schade

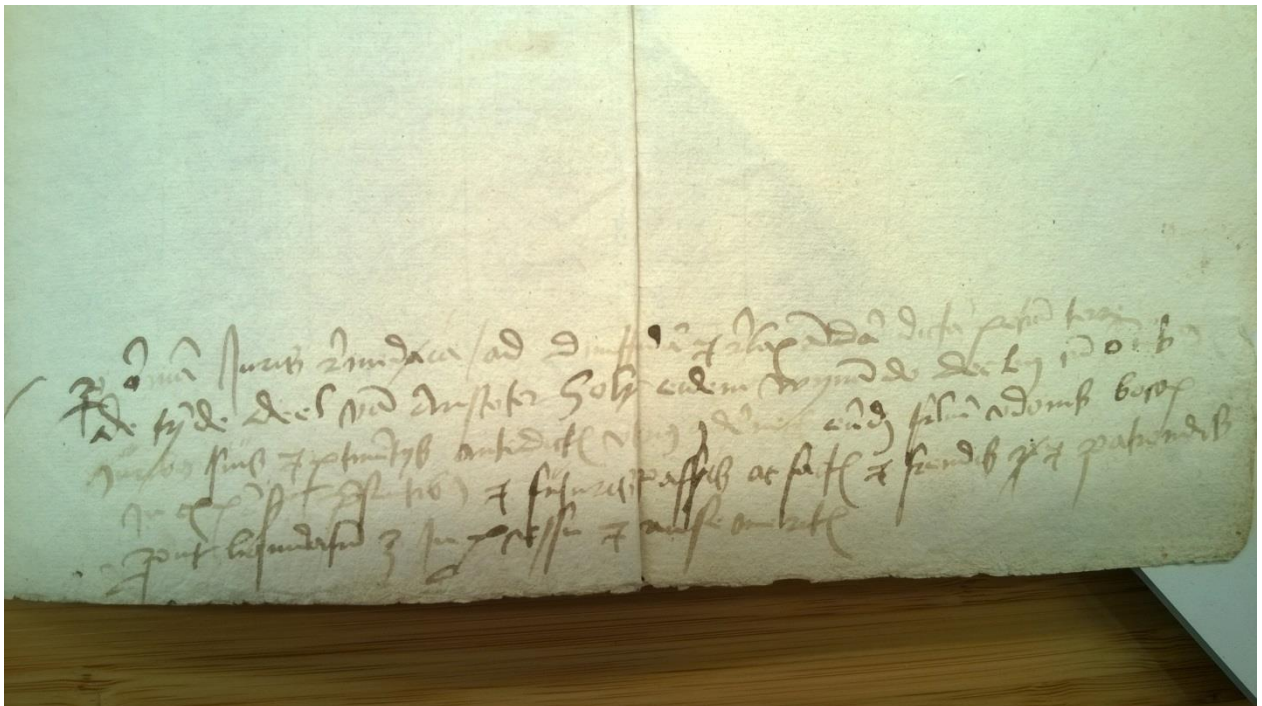
scan 2.jpg

is myt rechtveerdighen titel als leenman ind vervolghe
Cornelijss sijn broder vorschreven hoe dan de leenrecht de paterna
off [ ] olth [ ] enighe leenen benampt worden, nieth ghealieniert
moge worden dan bij toedoen ind consent der ghenigen
van den zwertzijde heercomende bint¹⁹, ind den agnaten²⁰
on recht onverfrempt cum spes successionis
ipsius feudi erat²¹ equaliter in omnibus [ ] omnes consentire debent
[ ]

Latijn overgeslagen, verder op 10e regel van onder

[ ] Hyromme hoghe vermogende
wijze reede, wilt mij Wijnandt van Deelen uwer
allen besten guedt willighe diener, bekant holden ind
beschermen in mijne guede rechte

Rest in Latijn, overgeslagen

¹⁹ zijn

²⁰ bloedverwanten in de mannelijke lijn

²¹ terwijl er hoop op opvolging van ditzelfde leen was